

BESZÉLGETÉSEK ISTENNEL A KAPCSOLATOKRÓL

© Ármay–Szabó Ádám, Apológia Kutatóközpont, www.apologia.hu (2018. v. 1.)

Neale Donald Walsch miután megjelentette a *Beszélgetések Istennel* című trilógiáját¹ és New York Times bestseller szerző lett úgy gondolta, hogy néhány mindenkire érintő témának külön könyvet is szentel. Az egyik ilyen kis könyvecskéjének² a témájával foglalkozunk most: a kapcsolatokkal.

1. Walsch elmélete és gyakorlata a kapcsolatokról

„Ezúttal is Nancynek, akiben tökéletesen testet ölt a Csodálatos Kapcsolat. Ha ismernétek, nem kellene több könyvet elolvasnotok, több kazettát leforgatnotok, több prédikációt meghallgatnotok, újabb kérdéseket feltennetek. Elegendő lenne, ha csak néznétek.”³

Walsch írói karrierjének kezdete a negyedik feleségéhez kötődik, Nancy-hez. Walsch számára Nancy volt a múzsa abban a gigantikus feladatban, hogy bemutassa olvasóinak, hogy isten hogyan viszonyul a világhoz és az emberekhez „valójában”. Nancy-vel együtt létrehozott alapítványban (ReCreation Foundation) évente egyszer hétvégi szemináriumot tartottak a *Hogyan szeressük az embereket és hogyan járjunk ebben sikerrel* címmel. Ebben a könyvében megemlíti, hogy korábban ő is küzdött a kapcsolataiban (itt az előző három családjára kell gondolnunk), leginkább azért – ahogy ő fogalmaz – mert nem adtak értelmet az életének⁴. Haszonelvű kapcsolatokat tartott fenn azért, hogy a másik beteljesítse az elvárásait. És mivel ez egyszer sem sikerült, rendre kilépett belőlük, majd tovább haladt újabb kapcsolatokba, így lett „a másik, a változó, a cserélődő, a mégis örök másik”⁵. Walsch tapasztalata természetesen nem egyedi, ezért tud megszólítani másokat.

„Ami azt illeti, olyankor, amikor vele voltam, tényleg ő jelentette életem nagy szerelmét. Valahogy úgy, ahogyan a régi dalocska tartja: »Ha nem vagyok

¹ Első kötete 1995-ben jelent meg angolul és 1997-ben magyarul. A második kötet angolul 1997-ben, magyarul 1998-ban, a harmadik kötet angolul 1998-ban, magyarul 1999-ben. Az első könyv Walsch szavaival „egy meleg ölelés istentől”, a második pedig „egy gazdasági, politikai, oktatási, teológiai, szociális, pszichológiai és szexuális forradalomra való felhívás”. A harmadik kötetben pedig ezeknek az eszméknek a földönkívüli eredetéről (MFL: magasan fejlett lények) kíván meggyőzni, amellet, hogy részletesebben kifejti azokat.

² Neale Donald Walsch: *A kapcsolatokról* (Édesvíz Kiadó, 2000), angolul 1999-ben jelent meg.

³ Neale Donald Walsch: *A kapcsolatokról*, 5. old (a további idézetek, ha nincsenek külön jelölve ebből a könyvből származnak)

⁴ Neale Donald Walsch: *A kapcsolatokról*, 13. old

⁵ Neale Donald Walsch: *A kapcsolatokról*, 15. old

annak a közelében, akit szeretek, azt szeretem, akinek a közelében vagyok.«
(16. old)

A kapcsolatuk viszont ennek ellenére, vagy éppen ezért nem volt hosszú életű⁶, aminek okáról saját szavaival így írt Walsch egy olvasói kérdésre (bár itt nem Nancy-vel való kapcsolatáról beszél, hiszen ezt még az eddigi utolsó válasza előtt írta pár évvel, hanem egy általános hozzáállásról): *„A maguk igazságát élő emberekkel az a gond, kedves Joan, hogy olykor – vagy inkább nagyon is sokszor – ennek az adott igazságnak a hatására megszegik a korábban tett ígéreteiket.”*⁷

2. A kapcsolat és a házasság definíciója

„A kapcsolatok életünk legjelentősebb tapasztalatai és legmeghatározóbb élményei. Semmik sem lennének nélkülük. Semmik – és ezt szó szerint kell érteni. Hiszen mások hiányában nem beszélhetünk mi-ről. Ha nem lennél te, hogyan is határozhatnám meg az ént?” (7. old)

Walsch filozofikus érvelése egyből dualista módon mutatja be a kapcsolatokat, amik nélkül szerinte nem is lenne lehetséges az élet. *Mi* nélkül, *semmi* lenne. Mivel mindenkivel kapcsolatban vagyunk szerinte, ezért önmagunkat is másokkal való viszonyunk alapján definiáljuk. Ahogyan korábbi könyveiben is hivatkozott rá, itt is megemlíti, hogy amit ebben a könyvében olvasunk, az közvetlenül⁸ Istentől jutott el hozzá. Ezt némileg árnyalja, hogy amint korábban kiderült⁹, ő gyakran magát is istennek tartja, így bizonytalanává válik a forrás oly gyakran hangsúlyozott autentikussága¹⁰.

A könyv kihirdetett célja, hogy beszámoljon az örömteli kapcsolatok létrehozásának mikéntjéről. A megoldás hasonlóan a trilógia mondanivalójához a saját magunkhoz való viszony (kapcsolat?!) gyökeres megváltoztatása. Bármilyen kapcsolatba lépés céljának Walsch istene (helyesen) nem a haszonnyerést tartja, hanem (helytelenül) önmagunk idealisztikus keresését: *„hogy felismerd, aki valójában vagy.”*¹¹ Ugyanakkor Walsch filozófiáját ismerve a végeredmény, amint látni fogjuk, ugyanaz lesz: azért adunk, hogy megtapasztaljuk, milyen amikor a másik kap, mert a kölcsönösség elve alapján ő is majd adni akar, hogy megtapasztalja, milyen, amikor mi kapunk. A közvetlen visszajelzés szükségességét tagadja ugyan¹², de bízunk az ember alapvető jóságában, hogy viszonzni akarja a

⁶ <http://www.apologia.hu/kritikak/konyvek/neale-donald-walsch-elete/>

⁷ Neale Donald Walsch: Kérdések és válaszok a Beszélgetések Istennel alapján, 156. old

⁸ Neale Donald Walsch: A kapcsolatokról, 9. old

⁹ <http://www.apologia.hu/kritikak/konyvek/neale-donald-walsch-a-profeta/>

¹⁰ Neale Donald Walsch: A kapcsolatokról, 23. old

¹¹ Neale Donald Walsch: A kapcsolatokról, 24. old

¹² Neale Donald Walsch: Kérdések és válaszok a Beszélgetések Istennel alapján, 146–148. old

szívességet, és így mégis az hajtja a másikkal való szívesség megtételében, hogy majd az is így fog cselekedni.

Mindezt a hitelesség palástja alatt találja, és a maga módján harcol az amerikai mosolygós képmutatás ellen. Ugyanakkor viszont azzal, hogy az olvasói személyiségfejlődését egyedül önmaguktól teszi függővé, meggátolja őket a valódi előrehaladásban, ami a kölcsönös interakciókból következne. Ez természetesen Walsch alapfilozófiájának legnagyobb problémája, hiszen eleve Istent nem egy külső tőle független személynek tekinti, hanem saját maga részeként. Ugyanis ha én döntök el mindent, ha én vagyok a középpontban, akkor én vagyok a saját világom istene. Így soha nem fogok fejlődni, mert nem tudom meghaladni a saját korlátaimat¹³, hiszen miért vállalnék kényelmetlenségeket, vagy miért adnám fel a vágyaimat?

Eközben pedig többször is hangsúlyozza (ld. például a fenti idézetet) az egymásrautaltságunkat. De a Walsch-féle egymásrautaltság mást jelent, hiszen az ő antropológiai fogalmai abban a tévedésben gyökereznek, hogy Isten és ember egy, hogy minden ember valójában egy¹⁴. A szerző csupán annyit tesz, hogy a saját önző énjét kivetíti másokra is. De miben tud segíteni másoknak az, akiben szintén nincs meg a szükséges plusz? Vak vezet világtalant (Mt 15:14).

„...meghatározom, és ebben az értelemben újra megteremtem, aki vagyok azzal összefüggésben, vagyis azzal kapcsolatban, akik ti vagytok.” (29. old)

Magunkra csupán mások véleménye alapján tekintünk? És ha igen, akkor hogyan döntjük el, hogy kinek hiszünk és kinek nem? Vajon Istent úgy ismerhetjük meg teljes valójában, hogy megkérdezzük mindenkit, akivel találkozunk, hogy szerinte milyen, vagy úgy, hogy Isten kijelenti magát nekünk? Bezárjuk Istent egy dobozba, a saját elképzeléseink dobozába? És magunkat?

„Azaz: csakis azt láthatom magamban, amit kész vagyok meglátni bennetek.” (29. old)

Walsch mindezek hangoztatása mellett mégiscsak kívülről vesz inspirációt. Olyan dolgokat akar meglátni embereken, amik talán nincsenek is meg bennük, és így – gondolatmentesen – benne sem. Vagyis nem egy külső és független kijelentésre alapozza, hogy mit lát embertársában, mint az Isten kijelentésétől vezérelt keresztény, hanem egy idealizált társat képzel el, hátha az olyan is lesz, mint amilyenek ő megálmodja.

¹³ Neale Donald Walsch: A kapcsolatokról, 29–30. old

¹⁴ Neale Donald Walsch: A kapcsolatokról, 30. old

**„... hogy meglássam benned a legmagasztosabb látomást, amit csak el tudok képzelni, és még segítek is neked annak a megteremtésében, és ha úgy döntesz, hogy nem akarod megteremteni, akkor ebben a törekvésedben is.“
(31. old)**

A szerző szerint ez az élet valódi célja, „a végső és a legteljesebb önmegvalósítás“, hogy segítsük a másikat, hogy megtapasztalja saját énjét, hiszen „egymásért léteünk“. Ebben a folyamatban szerinte azzal segíthetünk a legtöbbet a másinak, ha „visszaadjuk őt önmagának“. Ugyanúgy, ahogy saját magunkról is magasztos, nem létező dolgokat kell elképzelnünk, hogy jobbakká váljunk. Tehát lássunk bele olyan dolgokat a másikba, amiket szeretnénk megtapasztalni tőle, hogy megélhessük a „feltétel nélküli szeretetet“. Ugyanakkor ez Walsch-nál nem azt jelenti, hogy áldozatot hozunk a másikért („Egyszerűen csak ne alkalmazkodj!“¹⁵), vagy hogy ne gondolnánk meg később magunkat, és nem hagyánk ott a másikat¹⁶, mert „az igaz szereteten alapuló kapcsolatok – szereteten, amelyik igaz! – teljesen és teljességgel szabadok.“¹⁷

**„Úgy veszem észre, eljött a pillanat, hogy továbbra is feltétel nélkül szeressük egymást, továbbra is megadjunk egymásnak minden ajándékot, amit a hatalmunkban áll megadni a maguk teljességében, de tegyük ezt a helyiség két végéből, az utca két oldaláról, vagy a világ túlfeléről. Mert a fizikai viselkedésed bizonyos része nem áll összhangban az én döntésemmel, hogy én hogyan élem az életem. És ez nem jelenti azt, hogy nem szeretlek.“
(36. old)**

Walsch ezt azzal indokolja, hogy szerinte a szeretet azt mondja: „Az én akaratom számodra az, ami a te akarod számodra.“¹⁸ Ezzel eljutottunk a könyv központi mondanivalójáig: úgy szerethetjük a legjobban egymást, ha te nem szólsz az én életembe, és én sem szólok a tiédbe: „Dönts úgy, ahogy éppen döntesz, azután én is úgy fogok dönteni, ahogyan döntök.“¹⁹ Ne vállaljunk felelősséget se magunkért, se másokért, és nyugodt lesz az életünk.

„Boldogan mondhatom, hogy nekem szintén ilyen a kapcsolatom a feleséggel. Ezért állíthatom, hogy ez életem legjobb kapcsolata. Mert a feleségem és én nem ismerünk semmiféle korlátozást, és nem hagyjuk, hogy a szeretetünket befolyásolja bármilyen válasz, válaszszorozat vagy bizonyos viselkedés, egyetlen olyan viselkedés létezik csupán, amire Nancy-nek és nekem szükségünk van egymástól: »Élj hitelesen! Éld az igazságodat. És ha

¹⁵ Neale Donald Walsch: A kapcsolatokról, 62. old

¹⁶ Neale Donald Walsch: A kapcsolatokról, 35. old

¹⁷ Neale Donald Walsch: A kapcsolatokról, 37. old

¹⁸ Neale Donald Walsch: A kapcsolatokról, 37. old

¹⁹ Neale Donald Walsch: A kapcsolatokról, 69. old

bármiért is szeretsz, azért szeress, mert én önmagamat élem.« Figyelitek? Ezt tudja az, aki áldott kapcsolatban él.” (52. old)

Walsch szerint Isten is ugyanígy gondolkodik:

„A szeretet soha nem mond nemet. Mit gondoltok, honnan tudom? Hát onnan, hogy Isten soha nem mond nemet. Márpedig Isten és a szeretet felcserélhető. Kérjünk bármit, Isten soha nem mond nemet. Még akkor sem, amikor Isten látja, hogy bajt hoz ránk a kérésünk.” (41. old)

Walsch istene szerint a házasság intézménye a lehető legrosszabb keret az igazi szeretet kifejezésére, mert birtokol, korlátoz és elkorcsosít maga körül mindent²⁰. Lehet, hogy Walsch korábbi tapasztalataiból merít Walsch istene?

„Az élet maga a változás. És így a házasság ellene szegül az élet folyamának, mert roppant kicsiny mozgásteret kínál, legalábbis abban a formájában, ahogyan sok társadalom, vallás és családi hagyomány felépítette. Ezek a társadalmak, vallások és családok jórészt afféle minibörtönként alkalmazták a házasságot, egyfajta szerződéses megegyezésnek, ami valahogy így szól: »Minden úgy legyen, most és mindörökké, ahogyan éppen ebben a pillanatban van. Te nem fogsz szeretni senki másét és rajtam kívül bizonyosan nem fogsz szerelmet mutatni senki más iránt.«” (46. old)

Walsch-ot és istenét valójában az önfeladás zavarja a házasságban, ezért probléma számukra a keret, ami bizonyos korlátok között tartja a feleket. Walsch nem akarja egyszerűen feladni magát, hiszen saját önzősége körül forog folyamatosan:

„Kimondjuk a sorsfordító »igen«-t, és attól a pillanattól kénytelenek vagyunk megtagadni magunktól mindazokat a dolgokat, amiket igazán szeretünk csinálni az életben.” (47. old)

Szerinte a házasságok nagy része ilyen, és ezért van olyan sok válás (az ő esetében eddig négy), ezért azt javasolja, hogy a házastársak, – ha egyáltalán meg akarnak házasodni a felek –, ne korlátozzák semmiben egymást. Ez az „Új Házasság”, amiben már az elején leszögezik, hogy elfogadják bármilyen későbbi változást a másik hozzáállásában, vágyaiban stb. A legrosszabb, ami Walsch szerint történhet, hogy valaki merev személyiséggé válik, és nem változik és fejlődik tovább, tehát a legjobb, ha a házastársak serkentik ezeket a változásokat a másik életében – bármit is jelentsen ez.

²⁰ Neale Donald Walsch: A kapcsolatokról, 45. old

„A házasság intézményének elaggott építménye“ szerinte nem vonzza a fiatalokat, és ezért házasodnak egyre kevésbé a hatvanas évektől. Mert a fiatalok felismerték, hogy az a kapcsolat a nekik való, amelyikben senkinek a jelenléte nem korlátozza őket, nem kell megváltozniuk és így önmaguk lehetnek:

„Így aztán, ahogy az az idők kezdete óta mindig is történt, valahányszor jelentősebb változás zajlott le a társadalomban, a gyerekek mutattak példát. Nem mi, régimódi, ősz hajú öregek, hanem a fiatalok jelentették ki: »Jobb utat mutatunk nektek. És rá is lépünk arra az útra.« És most, a huszonegyedik század küszöbén, azt kell látnunk, hogy – és ez csak igazán a vidám fejlemény – nem csak a fiatalok, a tizenévesek és az épphogy húszévesek élnek együtt, hanem már az idősebbek is. Egymásra néznek a nyolcvan-, a hetven- és a hatvanévesek: »Látod, Martha, ők megcsinálják. Miért ne tegyük meg mi is? Miért ne élhetnénk együtt... csak úgy?« Meghökkenően nagy számú hatvanöt, hetven- és nyolcvanéves nő vágja rá: »De milyen igazad van! Tényleg, miért is ne?« (51–52. old)

Walsch kifejti, hogy azok a hibái, amik zavarhatják a másikat, nem lehetnek akadályai a kapcsolatnak, ha odafigyel a „megfelelő hangerőre“. Ezen például azt érti, hogy a másik szemében kellemes személyiség marad, amíg vidám, de kellemetlenné válik, ha harsányan nevet. Azt javasolja nézeteltérések esetén, hogy a felek ne vitatkozzanak (a vita feszültsége ugyebár abból fakad, ha ragaszkodunk egy formához, és abban a formában kell megoldani egy konfliktust úgy hogy mindenképpen teljesüljön az egyén akarata), hanem békésen jelentsék ki, hogy a saját érdekük fontosabb a másik érdekénél, és ha a másik ragaszkodik az elképzeléséhez, akkor a kapcsolat felbomlik:

„Szóval tedd, amit akarsz, cselekedj belátásod és óhajod szerint. És nincs harag, nincs sértődés, nincs feldúltság, nincs hibáztatás. Csak a tényállás szikár ismertetése. Most hadd zárjam le a vitát a következő tényállás ismertetésével: ha választhatnék valakit, hogy legyen a szerelmem, az te lennél. Ezért viselem az ujjamon ezt a gyűrűt. Neked ugyanebben a pillanatban nem kell szükségszerűen ugyanerre a döntésre jutnod, de azt akarom, hogy tudd, te vagy az első választásom. És azt is tudd, hogy van második, harmadik és negyedik választásom is.“ (67. old)

Walsch szerint ez az új látásmód megváltoztatta a kapcsolatait.

3. Walsch istenképe az énképe és fordítva

„És az utóbbi években bizony minden kezdett tetszeni magammal kapcsolatban. Nem meglepő? Mármint, gondolom, nem könnyű elhinni, amikor itt ültök és néztek rám, de akkor is ez az igazság: hogy úgy mondjam, igazán a kedvemre való vagyok. Tetszik a megjelenésem. Tetszik a viselkedésem. Tetszenek az elképzeléseim. Tetszik a különcségem. Szeretem az ösztönös megnyilvánulásaimat. Szeretem a teljességgel meghökkentő részemet. Az a részem is tetszik, amelyik, mondjuk, nincs egészen rendben.“ (75. old)

Walsch tökéletesen elégedett önmagával. Életfilozófiájának alapja, hogy isteneknek nincsenek elvárásai vele szemben, saját magának sincsenek elvárásai magával szemben, és másoknak se legyenek elvárásai vele szemben, ahogy neki sincsenek elvárásai másokkal szemben: *„Elfogadhatónak találok olyan viselkedéseket, tulajdonságokat és jellemvonásokat, amelyeket alig néhány évvel ezelőtt habozás nélkül elutasítottam volna. Mi történik tehát? Az önszeretetből fakad az emberek iránti mérhetetlen szeretet...“²¹*

Kapcsolatának legnehezebb részét Walsch abban látja, hogy átlátszó maradjon felesége előtt. Példaként egy vásárlást említ, amikor vágyaira hallgatva pár perc alatt egyedül eldöntötte, hogy vesz egy új autót. Az átlátszóság megőrzése érdekében, egy adag vívódás után úgy döntött, önként felvállalja a történeteket, és nem próbálja meg elrejtetni az autót felesége elől. A történetet annak illusztrálásaként mondja el, hogy rávilágítson a benne lévő ősi félelemre, arra hogy Isten megbüntetheti mindazért, amit nem helyesen tett. Ugyanakkor ezt az istenképet éppen ezért el is veti:

„Ez persze egyáltalán nem az az Isten, akiről tudom, hogy igazán létezik, hanem a képzeletem Istene, a félelmeim Istene. És úgy vélem, azt a mélységes félelmet, hogy a hatalmas istenség megítél, félreért és megbüntet bennünket, kivetítjük az életünkben valamilyen szerepet játszó emberekre: a háztársunkra, a szeretteinkre vagy akár a munkahelyi főnökönkre.“ (74. old)

Gyakorlatilag azt akarja ezzel mondani, hogy mivel istene elfogadja úgy ahogy van, bármit tesz ezután (*„Üdvözültél. Soha többé nem kell attól félned, mi történik veled a »haláloz« után.“²²*), ezért mi is fogadjuk el egymást úgy ahogy vagyunk, és fogadjuk el egymást, bármit teszünk akár egymás ellen (ezután) is. Walsch istene ellen nem lehet vétkezni, ahogy a *Beszélgetések Istennel* trilógiából már kiderült, tehát ez a kategória Walsch számára ismeretlen. Viszont pont ebből következik, hogy ha Isten ellen nem lehet semmit elkövetni, akkor egymás ellen sem, hiszen Walsch szerint mind istenek vagyunk és mind egyek. Tehát nyugodtan kijelent-

²¹ Neale Donald Walsch: A kapcsolatokról, 76. old

²² Neale Donald Walsch: Beszélgetések Istennel, III/63. old

hetjük, hogy Walsch bárhonnán is szedte istenképét, az mindenképpen meghatározza az emberképét.

Walsch szerint „*az a mennyország, amikor nem kell többé hazudni.*”²³ Ez Walsch élettörténetét²⁴ ismerve egyáltalán nem meglepő definíció tőle, mindazonáltal arra is oda kell figyelni, hogy amikor az igazmondás öt szintjéről beszél (magunknak magunkról, magunknak másról, másnak magunkról, másnak másról, és végül mindenkinek mindent), akkor kiemeli, hogy milyen igazság elmondására gondol: „... természetesen az én igazságomat, nem az igazságot. Az igazság, objektíven, persze nem létezik...”²⁵

Ez a hozzáállás nem csak a könyveit jellemzi, hanem a kapcsolatait is. Nancy-ről ezt írja: „*Azt hiszem, az a legfőbb szerepe, hogy úgy lát engem, ahogyan én látom magamat. Úgy lát engem, amilyennek elképzelem magam.*”²⁶ Amikor visszaemlékszik a kapcsolatuk kezdetére, megemlíti, hogy: „*Nancy egész sor különféle okból semmiféle olyan képnek nem felelt meg, amit a hosszú távú célok esetében a szóba kerülhető nőkről alkottam magamnak.*”²⁷, viszont „*Most úgy áll a helyzet, hogy életemnek ehhez a legdrágább tényezőjéhez mérem az életemben előforduló többi embert.*”²⁸ Walsch igazsága tehát nem egy konstans dolog, hanem valami, ami folytonosan változik: egyszer fent, egyszer lent. Jelen könyvének megírásakor Nancy-re, így gondolt: „*Isten életem legnagyobb kincsével ajándékozott meg.*”²⁹, majd pár év múlva egyszerűen tovább lépett és elváltak. Azóta egy új felesége van.

Arra a kérdésre, hogy miként találhatnak megfelelő társat maguknak az olvasói, ezt a választ adta a tapasztalt spirituális tanító: „*Tisztázzátok, milyen tulajdonságai legyenek az illetőnek, aztán adjátok át Istennek a »kívánságlistát«.* Aztán tudjátok és higgyétek, hogy már úton is van hozzátok a tökéletes társ. Álljatok készen a fogadására! Frissítsétek fel a ruhatáratokat! Csináltassatok új frizurát! És gondoskodjatok róla, hogy legyen elég szabadidőtök a randevúkra!”³⁰

Van egy általános jelenség, amikor a kapcsolatokban összetévesztjük a célt és a célszemélyt. Hölgyekre jellemző inkább, hogy úgy gondolják, hogy szeretik partnerüket, holott csak azt az érzést szeretik, ahogy a partnerük szereti őket. Ez leginkább akkor szokott napvilágra kerülni, ha már azt konstatálják, hogy a másik fél érzései irányukba megváltoztak. Ugyanakkor ez már a párkeresésnél is

²³ Neale Donald Walsch: A kapcsolatokról, 78. old

²⁴ <http://www.apologia.hu/kritikak/konyvek/neale-donald-walsch-elete/>

²⁵ Neale Donald Walsch: A kapcsolatokról, 78. old

²⁶ Neale Donald Walsch: A kapcsolatokról, 81. old

²⁷ Neale Donald Walsch: A kapcsolatokról, 86. old

²⁸ Neale Donald Walsch: A kapcsolatokról, 89. old

²⁹ Neale Donald Walsch: A kapcsolatokról, 89. old

³⁰ Neale Donald Walsch: Kérdések és válaszok a Beszélgetések Istennel alapján, 167. old

egy téves húzóerő, amikor az alapján döntünk valaki szeretetéről, hogy milyen érzéseket válthatna ki belőlünk. Nem a személyisége, nem az ember önvalója fog meg minket, hanem az, hogy betöltheti az érzelmi szükségünket. Ezzel gyakorlatilag felhasználjuk a másikat a saját boldogságunk eléréséhez. Walsch ebben az esetben arra bízta, hogy indítsuk mi el a folyamatot, kezdjük el azt szeretni, akitől azt várjuk el, hogy szeressen, hiszen amúgy sem történik más, mint hogy a másik szeretetén keresztül szeretjük önmagunkat³¹. Tehát nem figyelmeztet, hogy ez egy téves hozzáállás, hanem még bátorít is arra, hogy hamis indítékból lépünk bele egy kapcsolatba. A szeretet szerinte ugyanis nem válaszreakció, a kiinduló pontjai mi vagyunk. Walsch isten- és emberképéből logikusan adódik ez, hiszen az ő istene ő maga, önzősége pedig természetes és jó, hiszen mindenki egy. A gond ismét a valósággal való találkozásakor keletkezik. Az emberek saját erejükből való szeretete ugyanis véges. Ha azért kezdünk el szeretni valakit, hogy viszonzó szeressen, akkor az érdekkapcsolat. Ha végességünkből adódóan egy idő után már nem tudjuk szeretni a másikat, akkor pukkad ki a lufi. Ez a rózsaszín állapot viszonzás esetén általában legjobb esetben is 2-3 évig tart, aztán jönnek a hétköznapiak, majd egyéntől függően azt kezdik érezni a felek, hogy inkább mással szeretnék újra kezdeni. Ezzel szemben a keresztény világképben Isten szeretete az alapja a mi szeretetünknek (1Jn 4:19). Vagyis az igazi isteni szeretet egy válaszreakció Isten szeretetére Isten felé és az emberek felé is (1Jn 4:7-11).

4. Walsch 21. századi családképe

„Az érdekelne, milyen más formája lehet a házasságnak a hagyományos házaspáron kívül. Milyen más formákat kezdenénk el létrehozni, hogy azok azt a szabadságot és elkötelezettséget képviseljék, ami a legjobban kiteljesíti a szeretetünket?” (98. old)

A fenti kérdésre Walsch a következő választ adta: *„Csodálatos a kérdés! A válasz pedig a következő: már most is nagyon sok együttélési forma ismert, ami távol áll a hagyományos kétszemélyes kapcsolattól. Nézzük csak a mindenféle vállalt közösségeket, ahol nagyszámú ember él együtt teljességgel önkéntes alapon gondoskodó, osztozó és szerető módon. Nézzük, amit tág értelemben – tudom, hogy nem ez a megfelelő szó rá – csoportházasságnak, kibővített vagy kiterjesztett nagycsaládnak neveznek, amelyben az emberek gondoskodó, osztozó, szerető módon élnek együtt. Látunk azonos nemű párokat is, s ezek tagjai gondoskodó, osztozó, szerető módon élnek együtt.”³² A közös ezekben a kapcsolatokban a szerző szerint, hogy „gondoskodó, osztozó, szerető módon élnek együtt”, ami annyit jelent, hogy ez „a sokféle mód, ahogyan az emberek összegyűlnek kisebb-nagyobb létszámban megtapasztal-*

³¹ Neale Donald Walsch: A kapcsolatokról, 90–93. old

³² Neale Donald Walsch: A kapcsolatokról, 98. old

talni azt az egyetlen élményt, amelyikre mindannyian áhítozunk: a határtalan, szabadjára eresztett szeretetet³³, és ez a sokszínűség Walsch istene számára azért csodálatos, mert így „a lehetőségek micsoda kimeríthetetlen tárháza áll a rendelkezésünkre emberi lényekként³⁴.”

„Az intolerancia, a türelmetlenség, az ostoba gyűlölködés végső napjait éli a bolygónkon. És úgy vélem, a következő évszázad első negyedében jelentős mértékben elenyészik ez a türelmetlenség. Ez az emberi faj fejlődésének eredményeként fog bekövetkezni, a fejlődést pedig azok a tapasztalatok idézik elő, amelyeket az általunk kialakított új kapcsolatok során élünk meg. És ezek a kapcsolatok át fogják hatni az egész társadalmat. Új kapcsolatok létesülnek a politikában, a gazdaságban, a vallásban, új kapcsolatok minden szinten, és természetesen új szerelmi kapcsolatok is. És senki nem rökönnyödik meg, ha majd – mondjuk – egy férfit és két nőt, vagy egy nőt és két férfit lát végigmenni az utcán, amint egymás kezét fogják és szeretettel eltelve sétálnak egymás oldalán. Isten azt mondja, hogy a tiszta és az igaz szeretet kifejezésére minden forma megfelelő és helyes.” (101. old)

Walsch miután újra Isten szájába adta ötleteit és vágyait felszólítja a hallgatóságát, hogy csatlakozzanak hozzá szexuális forradalmában, amit „*isteni megközelítésnek*” nevez: „Az új társadalom megteremtőiként a mi feladatunk a helyére ültetni ezt a forgalomrendszert, ha úgy tetszik, egy új társadalmi, spirituális és politikai (mert mindennek nagy része a politikáról szól) építményt, ami lehetővé teszi, hogy egyszerűen, áradóan, a szívünk mélyéből és tisztán szeressük egymást, tekintet nélkül nemre, színre, vallásra vagy bármilyen más, mesterségesen korlátozó tényezőre. Miért lehetne hiba egymást szeretni? Hogyan lehetne hibásan kifejezni a tiszta szeretetet, ami soha nem bánt másokat, soha nem árt másoknak?”³⁵ A félreértés/félrevezetés a *love* angol szó többféle jelentésében van. Walsch úgy utal mindenkire a szeretettel kapcsolatban, hogy abba beleérti a szerelmeskedést is. Számára lehet, hogy ugyanazt jelenti, de a legtöbb ember számára vannak különbségek. Szerethetünk valakit úgy, hogy nem akarunk vele szexuális kapcsolatban lenni, ugyanakkor szeretkezhetünk valakivel úgy, hogy más kapcsolatban nem akarunk vele lenni.

„Játssz a szexszel. Játssz vele! Csodálatos játék. A legnagyobb játék, amit a testeddel művelhetsz, ha szigorúan csak a fizikai tapasztalatot nézzük. De az istennő szerelmére, ne semmisítsd meg a szexuális ártatlanságot, ne rontsd el a játék örömét és tisztaságát azzal, hogy rosszul alkalmazod a szexet... Mindenki járja a maga útját, ítékezés nélkül – ez a jelszó.”³⁶

³³ Neale Donald Walsch: A kapcsolatokról, 100. old

³⁴ Neale Donald Walsch: A kapcsolatokról, 99. old

³⁵ Neale Donald Walsch: A kapcsolatokról, 104. old

³⁶ Neale Donald Walsch: Beszélgetések Istennel, I/197. old

Itt valójában a hippi korszak szabad szerelmét hirdeti meg Walsch az emberiség következő lépcsőjeként *életvezetési tanácsként*, mint társadalmi, politikai és spirituális tervet, ami azon a tévedésen alapul, hogy az *egymás szeretésében* csak az számít, hogy a másik fél meddig akar elmenni, de hogy ennek lenne bármilyen közösségi következménye, arról tudni sem akar. Mint az a két csintalan kisfiú, akik találtak egy régi gránátot és kíváncsiságból elkezdik kővel dobálni, nem gondolva arra, hogy közben valaki meg is sérülhet. Egy ideig mindkettőjük jól szórakozik...

„Ám az új felfogások, az új nézetek, amiket ti visztek át az új korba, új tapasztalatot fognak megteremteni. A szeretet tárgyában régóta várja a világ, hogy ismét eljőjön egy Megváltó. Nos, az a Megváltó már megérkezett.” (105. old)

Walsch búcsúzaskor még hozzáteszi, hogy: *„Remélem, mindegyikünk fel fogja idézni, hogyan kell szeretni. Valaha tudtuk. Tudtuk, hogyan kell elvárások, félelem, ínség nélkül élni, és anélkül, hogy hatalmat gyakoroljunk mások fölött, vagy hogy jobbnak tekintsük magunkat másoknál. Ha vissza tudunk ide jutni, meggyógyíthatjuk az életünket és meggyógyíthatjuk a világot. Legyetek áldottak!”³⁷*

Walsch szerint, ha rá hallgatunk, akkor nem lesznek többé szexuális zavarok³⁸.

„És nem kívánod meg a felebarátod házastársát; mert miért is akarnád a felebarátod házastársát, amikor tudod, hogy mindenki a házastársad?”³⁹

A Walsch által bemutatott gondolatok, még a rajongók között is zavart keltettek: *„Ha helyesen értelmezem Istennek a kapcsolatokról szóló szavait (mármint a könyvbélieket), akkor nincs szükségünk házasságra? Végül is, ha egy kapcsolat már nem tükrözi annak igaz kijelentését, aki vagyok, akkor ideje továbblépni? Továbbá: az élet magasztalása a szexuális energia révén azt jelenti, hogy bocsátkozunk házasságon kívüli viszonyokba?”⁴⁰*

Walsch válasza a kérdés első felére: *„Szerinted az élet megköveteli, hogy akkor is maradj meg a házasságodban, ha az felemészti az életedet? Akkor is, ha az a házasság arra kényszerít, hogy feladd a saját énedet és az önmagadról alkotott legmagasztosabb elképzeléseidet?”⁴¹* Majd a második felére: *„Ami azt illeti, hogy titkos viszonyokhoz vezet-e a szexuális energia nyílt és szabad magasztalása, erre csak akkor kerül sor, ha a házassági egyezség felrúgása és a titkos viszony foly-*

³⁷ Neale Donald Walsch: A kapcsolatokról, 110. old

³⁸ Neale Donald Walsch: Beszélgetések Istennel, II/11. old

³⁹ Neale Donald Walsch: Beszélgetések Istennel, I/99. old

⁴⁰ Neale Donald Walsch: Kérdések és válaszok a Beszélgetések Istennel alapján, 149–150. old

⁴¹ Neale Donald Walsch: Kérdések és válaszok a Beszélgetések Istennel alapján, 150. old

*tatása, amellyel mélyen megbántod a házastársadat, azt tükrözi, Aki Valójában Vagy és aki a döntéseid szerint leszel.*⁴²

A szerző a párhuzamos kapcsolatokat Isten szerint valónak tartja, ahogy már láttuk fentebb (egy férfi két nővel, egy nő két férfival, csoportházasság, stb.), de csak abban az esetben, ha azzal minden résztvevő tisztában van, hiszen „*az embe-
riség legtöbb megszentelt rítusát közösségben és közösen tartják meg*“⁴³. Ha viszont egy meglévő kapcsolat mellett kezd valaki egy másik kapcsolatba, anélkül hogy a társát erről tájékoztatná, az szerinte nem segíti az egyén lelki fejlődését, hiszen ekkor visszaél a másik bizalmával⁴⁴. A helyes eljárás ilyenkor (amikor valaki másba szeret bele az ember), hogy tájékoztatja párját arról, hogy szerelmének tárgya már nem ő, hanem valaki más. Ha a tájékoztatás időben megtörtént, akkor Walsch szerint minden rendben van, és a folyamat korrekt volt. A kérdés persze felmerül, hogy az új kapcsolat melyik pontja elfogadható egy ilyen bejelentéshez (az első kölcsönös egymásra-mosolygás, az első csókváltás, az első közös éjszaka, stb.)? És persze itt is látjuk, hogy az etikai mérce nemcsak öncélú, hanem haszonelvű is Walsch-nál: a lelki fejlődés, az önmeghatározás szempontjából tartja csak elvetendőnek a titkos kapcsolatok fenntartását (pontosabban az új kapcsolatok titokban tartását).

Ha mégis kiderül egy ilyen hosszabb ideje folytatott titkos kapcsolat (pl. 43 évi házasság közben egy 6 éves viszony)⁴⁵, akkor a szerző tanácsa a becsapott, megcsalt és összetört félnek, hogy kezdje el megkeresni önmagát, és ezentúl ne bízson a másik nemben, hanem csak magában bízson. Hiszen a valódi probléma Walsch szerint, hogy a házastársában bízott a megcsalt fél, és ezzel kiszolgáltatta magát a másinak: „*A Teremtőd, Isten adta neked annak minden hatalmát, Aki Vagy, és soha nem vette el tőled: te magad adtad át másnak. Vedd hát vissza, és ezzel visszaállítod és újjáteremted a kapcsolatodat Istennel, a legszentségesebb éneddel, és talán a férjeddal. A szentségnek erről a helyéről (amelyik nem más, mint Aki Vagy) kiindulva, próbálj megszabadulni a férjed iránti haragodtól, mert bizony mondom, nincsenek áldozatok és nincsenek gazemberek ezen a világon, csak emberek, akik az általuk éppen megtapasztalt igazság következtében teszik, amit tesznek.*“⁴⁶

Nyilvánvalóan az ilyen tanácsok sok esetben egy irányba mutatnak, és ez a válasz. Amikor a szerzőnek feltették azt az egyenes kérdést, hogy „*...mit gondolhat Isten a válásról?*“, akkor a válasz a felelősség felvállalásának legcsekélyebb szándéka nélkül, ennyi volt: „*Úgy véled, Istennek vannak a teidről elkülöníthető gondolatai*

⁴² Neale Donald Walsch: Kérdések és válaszok a Beszélgetések Istennel alapján, 151. old

⁴³ Neale Donald Walsch: Beszélgetések Istennel, II/94. old

⁴⁴ Neale Donald Walsch: Kérdések és válaszok a Beszélgetések Istennel alapján, 153. old

⁴⁵ Neale Donald Walsch: Kérdések és válaszok a Beszélgetések Istennel alapján, 154. old

⁴⁶ Neale Donald Walsch: Kérdések és válaszok a Beszélgetések Istennel alapján, 156. old

*a válásról? ... Igaz is, Elizabeth, mit gondolsz a válásról?*⁴⁷ Neale, ahogy a saját életében sem, úgy mások életében sem akarta felvállalni azt a lehetőséget, hogy esetleg Isten irányítsa a gondolatait. Ha valaki önmagát teszi meg mércének ilyen kérdésekben (és valójában minden kérdésben), akkor ne is várja el, hogy ki tud lépni a saját kereteiből. Ha pedig valaki ilyen személyt választ magának spirituális mentorként (értsd: akinek az eszméi szerint irányítod életed), ne csodálkozzon, ha a pillanatnyi önző döntései hosszútávon boldogtalansághoz és sekélyes kapcsolatokhoz vezet.

Volt olyan olvasója, akinek problémát okozott, hogy a Biblia más elveket fogalmaz meg ebben a kérdésben. Walsch válasza egyértelmű: *„Az ilyen ügyekben nincs »helyes« vagy »helytelen«. A Szentírást, melyre annyit hivatkozol, félelemmel teli emberek írták, akik úgy igyekeztek uralkodni az embertömegeken, hogy kivetítették rájuk a maguk félelmeit. Ez a szöveg nem mértékadó. Az igazságot a szívedben talárod. Hallgass a lelked érzéseire!*⁴⁸ Az indoklás pedig a következő: *„Isten soha nem fog elítélni. Semmiért.”*⁴⁹

Miért mondhatja ezt Walsch? Azért mert, hogy ha az emberek nem tekintik mértékadónak a Bibliát, akkor ezt a társadalmuk is tükrözni fogja. Vagyis senki nem fog azért szólni a másiknak, hogy valami olyasmit követett el (vagy elkövetni készül), amit Isten a róla szóló könyvek összességében, a Szentírásban kijelentett, hogy ne tegye. Ha pedig nem eszerint él a társadalom nagy része, akkor már nem lesz olyan földi hatalom, ami korlátozná az embereket abban, hogyan éljék meg a számukra magánügynek tekintett dolgokat, amik valójában – mivel egy közösségen belül történnek (és most már globális közösségről beszélhetünk) – példát mutatnak másoknak a közösségen belül (Róm 1:24–28). Sőt a velük való konfrontálás, vagy éppen a konfrontálás hiánya is példaértékű (Róm 1:32). Gondolhatunk itt arra is, amikor a közösség kivégezte azt, aki szombat napon munkát végzett (2Móz 31:14), holott a valódi jelentősége a pihenőnap megtartásának többszörösen visszaigazolódott mai társadalmunkban, és nem csak arról van szó, hogy a héten egy napot kötelező munka nélkül eltöltenünk, hanem arról, hogy ha ezt nem tesszük meg, akkor nem a megkövezéstől kell félnünk, hanem az egészségünk megromlásától, ami rossz döntésekhez vezet és az egész életünket (kapcsolatainkat, karrierünket, gyermekeink életét, stb.) befolyásolja.

Milyen érdekes tehát, hogy az egyetlen ókori civilizáció, amely kötelezően rendelt el pihenőnapot, lett az alapja annak a vallásnak, amit kereszténységnek hívunk, és aminek a szent könyve a Biblia, amit most Walsch egyszerűen nem tart mértékadónak, azon az alapon, hogy miért ne tehetnénk azt, amit akarunk, hiszen már nem létezik az a társadalmi keret, amely hatékonyan megakadályozná.

⁴⁷ Neale Donald Walsch: Kérdések és válaszok a Beszélgetések Istennel alapján, 157. old

⁴⁸ Neale Donald Walsch: Kérdések és válaszok a Beszélgetések Istennel alapján, 158. old

⁴⁹ Neale Donald Walsch: Kérdések és válaszok a Beszélgetések Istennel alapján, 160. old

lyozna minket ebben (2Sám 12:7–14). Walsch szerint a *Beszélgetések Istennel* könyveinek a lényege pont ez, hogy Isten nem fog elítélni, bármit is teszünk: „Meleg szex? Rengetegen akarják elhíttetni, hogy ellenzem a meleg szexualitását. De én ebben sem bíraskodom, ahogy egyéb választások fölött sem.”⁵⁰

„Megfelelő érveléssel kimutatható, hogy a Biblia nem ítéli el a homoszexualitást. Ugyanolyan meggyőző érveléssel persze kimutatható, hogy elítéli. Akár elítéli, akár nem – nem ez a lényeg. De ha igen, akkor ugyanazon okból, amiért mindenféle elítélés történik: félelemből. Amitől félünk, azt elítéljük. Amit szeretünk, azt dicsérik. Csak azok ítéli el a homoszexualitást, akik félnek tőle. Mivel isten semmitől nem fél, nem ítéli el, ahogy nem ítélt el semmi mást sem.”⁵¹

Walsch szerint a félelem ellentéte a szeretet, ami egyenlő Istennel, és a szeretet soha nem mond nemet semmire.⁵² Walsch szeretetfogalma tehát a gondolkodás nélküli majomszeretet, istenfogalma pedig a jóságos és szórakozott nagymama, aki mindent megenged az unokájának. A felelősségvállalást pedig egyenlővé teszi az ismeretlentől való félelemmel. Ezt a felborult értékrendszert azzal próbálja meg kiegyensúlyozni, hogy a monizmus alapállítása szerint kijelenti, hogy mindannyian egyik/ugyanazok⁵³ vagyunk. Ha pedig nem akarunk rosszat magunknak, akkor ne tegyünk rosszat mással sem (a rossz természetesen nem a Biblia szerinti rossz, hanem mások akaratának az akadályozása), mert a szeretet szerinte az, hogy felismerjük, hogy mindannyian egyik/ugyanazok vagyunk: „Semmi nem szeretet, ami az »ők« és »mi« gondolkodásmódot támogatja.”⁵⁴

Walsch elképzelése az, hogy Isten nem teremtett homoszexuálisokat: „Vagyis Isten nem teremtett valamilyen meghatározott okból homoszexuálisokat, ahogyan nem teremtett semmit az életben valamilyen meghatározott okból. Isten felruházott bennünket a hatalommal és az erővel, hogy eldöntsük és kinyilvánítsuk önmagunk számára, hogy egyáltalán »miért« vagyunk... Rendelkezünk ezzel az erővel. Kérdezzétek meg Christopher Reeve-t!”⁵⁵

„Szóval csináld csak! Addig vegyítsd az általatok istenkáromlónak nevezett dolgokat a mélyrehatóakkal, amíg meg nem látod, hogy nincs köztük különbség, amíg meg nem tapasztalsz mindent – Egyként. És akkor, ahogy tovább

⁵⁰ Neale Donald Walsch: *Beszélgetések Istennel*, II/103. old

⁵¹ Neale Donald Walsch: *Kérdések és válaszok a Beszélgetések Istennel alapján*, 160. old

⁵² Neale Donald Walsch: *Kérdések és válaszok a Beszélgetések Istennel alapján*, 163. old

⁵³ Neale Donald Walsch: *Beszélgetések Istennel*, III/63. old

⁵⁴ Neale Donald Walsch: *Kérdések és válaszok a Beszélgetések Istennel alapján*, 163. old

⁵⁵ Neale Donald Walsch: *Kérdések és válaszok a Beszélgetések Istennel alapján*, 160. old (Christopher Reeve, volt az a színész, aki a Superman-t játszotta a 70-es és 80-as években)

*fejlődsz, nem azt tapasztalod, hogy elhagytad a szexet, hanem hogy magasabb szinten leled benne örömöd.*⁵⁶

5. Miért nem működik a Walsch által bemutatott kapcsolat hosszú távon?

„Szóval, ne gondolja senki, hogy ha az elhangzottak szellemében él, azzal valamiféle garanciát kap.” (95. old)

Természetesen Walsch most sem vállal felelősséget a kijelentéseiért, és jól teszi, hiszen mindig csak féligazságokat mond. Elmondja, hogy jobb adni, mint kapni, de azzal indokolja meg, hogy valójában ezzel saját magunknak adunk, tehát azért adjunk másoknak, hogy ezáltal is kapjunk. Az ember önzésére és büszkeségére apellál, és hatékony is vele, mert az ember belsőjében erre rezonál valami ősi (1Móz 3:4–6).

„A kapcsolatoknak csupán egyetlen célja lehet, akárcsak az egész életnek: megelni, felépíteni, megélni azt, Aki Valójában Vagy.”⁵⁷

Például azt is kifejti, hogy az „igazi kapcsolat” szabályrendszere nem alapulhat máson, mint az egymás elfogadása abból kiindulva, ahogy magunkat is elfogadjuk: *„Azt látom benned, amit a döntésem alapján magamban látok. Azt adom neked, amiről úgy döntök, hogy megkapom.”⁵⁸* Ez az aranyszabály (Mt 7:12) 21. századi kitekert verziója, ami nem a másik szeretetét határozza meg (Mt 22:39), mintha a saját testünk lenne (Ef 5:28), hanem azt viszonyulási formát, amellyel eldöntöm, hogy én mit szeretnék kihozni ebből a kapcsolatból. Tehát, ha én a másikban egy csodálatos lényt látok, az azért van, mert a saját csodálatosságom a másikban is megmutatkozik – ergo: önmagamban gyönyörködöm. Ha én valamit közvetítek feléd, az azért van, mert számítok arra, hogy én is megkapom ezt cserébe – vagyis: azért adok, hogy kapjak.

Ez a hozzáállás azért jó és követendő a szerző szerint, mert ha megvonok valamit a másiktól, akkor valójában önmagamtól vonom meg. Tehát a cél most is ugyanaz: a saját boldogságom növelése. Ezt pedig Walsch szerint úgy lehet a legbiztosabban elérni, ha semmikor sem mondok nemet a másiknak. Walsch szerint a feltétel nélküli szeretet arról szól, hogy mindig minden helyzetben igent mondok a másiknak. Egyrészt tehát nem a másikkal szemben nem támasztunk feltételeket, hanem magunkkal szemben nem támasztunk feltételeket, ami teljes morális és lelki-szellemi elértéktelenedéshez vezet. Bármilyen értéket tudtunk is magun-

⁵⁶ Neale Donald Walsch: Beszélgetések Istennel, III/63. old

⁵⁷ Neale Donald Walsch: Beszélgetések Istennel, III/122. old

⁵⁸ Neale Donald Walsch: A kapcsolatokról, 57. old

kének, akár a neveltetésünkből, akár a vallásunkból, vagy iskoláztatásunkból kifolyólag, azokat mind áldozzuk fel a felületes és „békés“ kapcsolatért.

Másrészt Walsch szerint úgy lehetünk boldogok folyamatosan, ha nem ragaszkodunk semmihez és senkihez, így a kapcsolatainkhoz sem⁵⁹. Ha a másik menni akar, kalandot akar, stb. akkor ne próbáljuk győzködni, vagy visszatartani, mert az csak helytelen birtoklási vágy lenne, mint egy „rossz házasságban“. Felmerül közben a kérdés: kinek jó ez? A válasz: annak, aki nem mély és elkötelezett kapcsolatot akar, hanem csak kalandot. Ha csak a fogyasztói igényekre figyelünk (romantikus érzelmek, szex, stb.), akkor lesznek az ilyen kapcsolatok kelendőek, mint a csöpögős, tartalom nélküli, csak az érzelmekre ható romantikus ponyva-irodalom (inkább női oldal), vagy a pornó, ami szintén csak az érzelmeket célozza meg (inkább férfi oldal). A helyes kifejezés erre nem a „feltétel nélküli szeretet“, hanem a „feltétel nélküli önszeretet“.

„Ahelyett, hogy meghagynátok a fiataloknak a szex örömét, és ha gyermekük születik, odaadnátok az idősebbeknek, akik majd felnevelik, inkább azt mondjátok a fiataloknak, hogy ne bocsátkozzanak szexuális kapcsolatba, amíg nem állnak készen a gyermeknevelés felelősségének vállalására. »Helytelennek« bélyegeztétek számukra az ezen idő előtti szexuális élményeket, így olyasmit tettetek tabuvá, ami eredetileg az élet legcsodálatosabb ünnepe!“⁶⁰

Az elköteleződés hiánya miatti mozaikcsaládokban felnövő gyermekek számára még nehezebb lesz egészséges önképet és stabil kapcsolatokat kialakítani, és így még tovább romlik a helyzet. Gazdasági szempontból az egyedülállók arányaiban több fenntartási költsége nagyobb fogyasztói aktivitást generál rövid távon, ahogy a már említett irodalom és filmipar is; azonban a modern társadalom alapját képező egységet, a családot hosszú távon rombolja, így egyre több lelki és testi betegséget okoz egyéni és társadalmi szinten is. Ha már a családban sem érezhetjük magunkat biztonságban, mert apa vagy anya bármikor leléphet, ha valaki más kerül a *képbe*, akkor hogy lesz ebből egészséges *énképünk* vagy *istenképünk*?! *Isten képére* és hasonlatosságára teremtettünk (1Móz 1:27), amit az Újszövetség dinamikus megközelítésével kell értenünk (Róm 8:29, 2Kor 3:18), hiszen a Sátán *képrombolást* követett el (1Tim 2:13–14), ami miatt van most a világban *képzavar*. A Walsch-trilógia alapgondolata is egy ilyen *tévképzetre* épít az *istenképűségünkkel* kapcsolatban, azt *képzeli* ugyanis a szerző, hogy mind istenek vagyunk, ahelyett, hogy *leképezné* az isteni gondolatot/tervet (Jn 8:42–47, 1Kor 15:1–4, 21–28). Ebből kiindulva beszél a *képzelőerő* hatalmáról, ami nem az Isten akaratát akarja a földön megvalósítani, hanem az egyén akaratát.

⁵⁹ Neale Donald Walsch: A kapcsolatokról, 80. old

⁶⁰ Neale Donald Walsch: Beszélgetések Istennel, III/39. old

Amilyen *példaképek* vannak előttünk, olyan *képűvé* formálódunk mi is, és azt fogjuk mi is tükrözni – ez a lelki-szellemi *képvitel*. A *képzettársításaink* határozzák meg, hogy melyik *isten(képp)el* társulunk, és fordítva. Ezért fontos, hogy helyes *képzeteink* legyenek a való világról, és ne valódiként tekintsünk a *képzetvilágunkra*, hiszen az elmélet általunk kerül át a gyakorlatba, és a *képesítésünk* a *képességeinknek* megfelelő *képzettséget* adva fogja bemutatni azt, hogy *jó képűek* vagy *rossz képűek* vagyunk-e. *Képletesen* fogalmazva, Jézus jelleme rajtunk, mint *képernyőkön* jelenhet meg, az *Ő (fény)képét* mutathatjuk a világnak világosságként (Jn 8:12 » Mt 5:14), egyénileg és közösségeként is. Akik tehát közelebb kerülhetnek hozzánk az életben, azok többet olvashatnak belőlünk, mint *képeskönyvből*, ha jól tükrözzük-közvetítjük Jézus tulajdonságait, akkor pedig belőle, mert az *Ő képét viseljük*. Akik pedig csak egy rövid időre találkoznak velünk, azoknak mint *képeslapok* maradhatunk meg az *emlékképeiben*, egy felvillanás Krisztus *képviselőjével*. Az egész életünk tehát nem más, mint jó értelemben való *kép-mutatás*: napról-napra, percről-percre *képirást* folytatunk, a felelősségünk pedig az, hogy melyik *képet* és milyen arányban másoljuk vagy reprodukáljuk életünk *képregényében*. A *képtelenség képtelenség*. Nincs szükség *képességvizsgálatra*, mert *mindenképpen képezünk*.

Ugyanakkor nem csak tudatlan *képződmények* vagyunk, mert ahhoz, hogy *jó képűek* legyünk, arra van szükség, hogy ne a mi kezünkben legyen a véső (ne mi döntsük el, hogy mi a jó és mi a rossz, mi a szép és mi a csúnya), hanem annak a kezében, aki a világon az első *képfaragó* volt, hiszen így a végén nem egy torz *bálványkép* lesz belőlünk, akit mások vagy önmaga istenít, hanem valóban Isten Fiához hasonlónak válunk, és ez *elképesztő*. Nem attól leszünk Istenhez hasonlónak, hogy mi döntjük el, hogy mi a jó és mi a rossz – ez a kígyó *képlékeny* útja (1Móz 3:5), hanem Krisztus példáját követve (Róm 8:29) azáltal, hogy alárendeljük magunkat fiúként az Atyának, és azt tartjuk jónak, amit *Ő* annak tart, és azt tartjuk rossznak (gonosznak), amit *Ő* annak tart, vagyis a sziklára építünk (Mt 7:24) – ez a mennyei *képlet*, a *képrejtvény* megfejtése.

A Szentháromság Isten jelleméből ugyanis nem hiányzik az engedelmesség és alárendelődés, mert Krisztus *képzése* mindenre kiterjedt (Zsid 5:8–9), és mi ezt a *képmást* akarjuk megjeleníteni és nem más *képeket*, nem olyan *képzetlen* pogány istenkirályok önfejű *képzéldéseit*, akik azt hitték, hogy az egész teremtett világ körülöttük forog. Ezek alapján pedig a világ nem más, mint *képviselőház*, ahol mindenki valamilyen érdeket *képvisel*. És amikor a földi porhüvelyünk, a *képeret* elenyészik, akkor kapunk egy mennyei testet, egy új *keretet*, amely már az örökkévaló tárlaton lesz kilógatva folyamatos függésben azokon a szögeken, amiket a római katonák kezei vertek Krisztus kezeibe, a megváltás örök dicsőséges emlékezetére. A reményünket pedig az adja, hogy a Mennyei Atya nem hagyott magunkra, és folyamatosan foglalkozik velünk, *Ő a Képző(művész)*, aki

nem csak teremtett (2Kor 5:17), hanem folyamatosan alakít is. Így leszünk valódi *képzőművészeti* alkotások, ahhoz *képest*, amik Krisztus előtt (Kr.e.) voltunk.

A kulcs a folyamatban, hogy mire figyelünk, mert mindig figyelünk valakiket (a környezetünket) és mindig figyelnek minket valakik (a környezetünk). A környezetbe természetesen nem csak az emberek tartoznak (családtagok, szomszédok, munkatársak, stb.), hanem a szellemvilág lakói is. Ez a két irány leginkább a családi kapcsolatainkat határozza meg, leképezve azt, amit a Szentháromságban látunk:

- Jézus példát ad azzal a férfinak, ahogy az Atyának engedelmeskedik és tiszteli
- a férj példát ad azzal a feleségnek, ahogy Jézusnak engedelmeskedik és tiszteli
- a feleség példát ad azzal a gyermekeinek, ahogy a férjének engedelmeskedik és tiszteli
- Jézus példát ad azzal a férfinak, ahogy szereti a gyülekezetet és gondoskodik róla
- a férfi példát ad azzal a gyermekeinek, ahogy szereti a feleségét és gondoskodik róla
- a feleség és a férj példát adnak azzal a gyermekeinek, ahogy szeretik őket és gondoskodnak róluk

A mi felelősségünk tehát:

- Isten szeretete (Mt 22:37), ami leginkább Istennek való engedelmességet jelent, hiszen ebben a kapcsolatban mi vagyunk a női oldal (Ef 5:22-23)
- és az emberek szeretete (Mt 22:39), ami pedig a férfi/papi oldal, hiszen Krisztust *képviseljük (képét viseljük)* mások felé (Ef 5:28-30)

6. Mi a probléma a Walsch-i hozzáállással?

„Hát ne a másikkal foglalkozzatok a kapcsolatban, hanem csak és kizárólag az Énnel! ... A Mester érti, hogy nem számít, hová tart a másik, mit csinál a másik, mit vél, mit mond, mit akar, mit kér. Nem számít, mit gondol, mit vár el és mit tervez. Csak az számít, hogy hogyan viszonyulsz a kapcsolathoz. A legszeretőbb ember: az énközpontú ember.”⁶¹

Ha úgy megyünk bele egy kapcsolatba, hogy nem akarunk változni a másik miatt, akkor az a kapcsolat eleve halálra van ítéelve, hiszen a kölcsönös csiszolódás mindenképpen elengedhetetlen két ember között, akik természetesen különbözőek. Minél önzőbb a két fél, annál nehezebb a közös nevezőt megtalálni, és a két fél önzősége és ragaszkodása saját elképzeléseihez valóban vezethet váláshoz.

⁶¹ Neale Donald Walsch: Beszélgetések Istennel, I/124. old

De azzal, hogy elválunk, tényleg azt fejezzük ki, hogy szeretjük a másikat? Isten talán úgy szeret minket, hogy faképnél hagy? Vagy mi akkor szeretjük Jézust, ha egy idő után Sívát vagy Buddhát kezdjük el imádni, mert meguntuk a keresztény liturgiát?

Nem a házasság kerete a probléma, hanem az, ha nem akarjuk feladni magunkat, az *én*-t, a kapcsolatért, hogy megteremtsünk egy újabb egységet, a *mi*-t. Soha nem lesz a kapcsolat valódi és kiteljesedett, ha nem tudjuk előrébb helyezni a másik érdekeit a magunkénál. Ha mindig csak magunkra figyelünk, akkor mindenkivel ugyanazt fogjuk átélni; és ha minden alkalommal megházasodunk, akkor ugyanolyan sokszor fogunk elválni, mint Walsch. Ha pedig nem házasodunk meg, akkor papírok nélkül válunk el a másiktól (ez sem kevésbé fájdalmas). Azzal, hogy egyre kevesebb a házasságkötés napjainkban, jelzi azt, hogy félünk elköteleződni. Félünk végleges döntést hozni. És mi van, ha pár hónap, vagy pár év múlva megtetszik valaki más? Mi van, ha pár hónap, vagy pár év múlva rájövök, hogy mégsem olyan csodálatos a házasság a házastársammal, mint az elején gondoltam? Tényleg olyan könnyű lecserélni a másikat, mint egy rosszul megválasztott mobilt?

Miért jó az, hogy bár én fülig szerelmes vagyok valakibe, egy ideje már együtt élünk boldogan, de ő azt mondja nekem egy verőfényes napon, hogy az ő ízlése és vágyai megváltoztak, és most mást szeretne maga mellett reggel látni az ágyban. Kevésbé fájdalmas, ha már előre megbeszéltük ezt az eshetőséget is? Nem nyomasztó olyan kapcsolatban élni, amelyben bármikor előfordulhat ilyesmi? Ki képes 100%-osan elengedni magát egy olyan kapcsolatban, ahol bármikor lecsaphat a villám?

A félrevezetés a könyvben az, hogy a szerző összekeveri a kapcsolatban lévő teljes elfogadást (előnyök és hibák egyaránt), azzal hogy bármikor búcsút inthetünk a másiknak. A szabadságot a szabadossággal. Egy jó házasságban éppen azért érezheti magát valaki szabadnak, mert vannak korlátok. Tudja, hogy önmaga lehet, és a másik ezért nem fogja lecserélni. Határok nélkül nincs felelősség és nincs igaz szeretet, de nincs intimitás sem. A házasságban és a gyermeknevelésben is jelen kell lennie annak a szabadságnak, amely világos határok mellett tud létezni. Ugyanakkor ő nem elsősorban önmaga akar lenni, hanem azt szeretné, ha a másiknak szerezne örömet. Önmagunk bármikor tudunk lenni egyedül is, nem ezért keressük a kapcsolatot másokkal.

Rossz házasságok természetesen vannak, de nem az megoldás, hogy megszüntetjük őket, hanem az, hogy helyreállítjuk őket. Helyreállítani azt jelenti, hogy más alapra helyezzük őket, olyan alapra (Mt 7:24–25), ami vihar álló – mert viharok mindig lesznek. Nagyon naiv elképzelés, gyenge alap (Mt 7:26–27), hogy „*az igazi, attól igazi, hogy mindenben olyan, amilyennek elképzeltem, és soha nem*

fogunk vitatkozni vagy veszekedni“. Ne erre vágyjunk, és ne erre készüljünk! Arra készüljünk, hogy lesznek viharok, és úgy építkezzünk, hogy a viharok ne tehessenek kárt a kapcsolatunkban.

Nyilván az is rossz hozzáállás egy kapcsolat kezdetén, ha úgy indulunk neki, hogy *„nem baj, ha ilyen, majd én megváltoztatom*“. Mert ezzel megint légvárakat építünk. Mi nem tudunk megváltoztatni embereket, egyedül erre csak Isten képes. Tudnunk kell az elején, hogy mit vállalunk. Felelős döntést kell hoznunk, és elfogadnunk a másikat olyannak amilyen, hibáival együtt. Ugyanakkor magunkkal ne legyünk ennyire elnézőek, és ne azt várjuk, hogy bármit teszünk a másik majd elfogadja. Ha nem vagyunk készek a kompromisszumra, akkor ne akarjunk másokkal együtt csinálni semmit.

Az igaz, hogy új és változó helyzetekben az ember jobban megismeri önmagát, hiszen olyan reakciókat hoznak elő belőle, amik egy ingerszegény magányos környezetben kizártak. Leginkább azzal szembesül az ember ilyenkor, amire nem feltétlenül büszke (saját önzésével, lustaságával, féltékenységével, haragjával, irigységével, stb.). Walsch azonban nem ezekről ír, hanem a kapcsolat elindulása körüli izgalmakról, egymás feltérképezésének szépségeiről, amikor egy rózsaszín szemüvegen keresztül romantikus érzelmekkel telítve nézzük a másikat. Ilyenkor felnagyítjuk a másik jó tulajdonságait, és ignoráljuk a rossz tulajdonságait. Vagyis hamis képet alkotunk a másikról, ami ténylegesen egy valódi és felelőségteljes kapcsolatban (házasságban) korrigálódhat. Walsch szerint ezt a hamis képet kell magunkra vetítenünk, hogy jobban megismerjük önmagunkat. Tehát ez is egy újabb módszer, hogy álmovilágba kerüljünk. Tényleg azért ismerkedjek meg mással, hogy jobban megismerjem magamat? Tényleg ennyire el vagyok telve magammal? Hát tényleg csak az fontos, hogy én ki vagyok? Tényleg ennyire csodálatos vagyok, hogy más személyisége már nem is lehet fontos?

Mire buzdít gyakorlatilag Walsch? Arra, hogy ne engedjük közel a másikat. Elmondom, hogy értem: minél sekélyesebb valakivel a kapcsolat, annál kevésbé érdekelnek a gondolatai és a világnézete. Vagyis ha azt mondom, hogy te, mint a számomra második legfontosabb személy a világon (hiszen az első én vagyok – Walsch szerint) mindegy, mit hiszel, mindegy mit teszel, csak légy önmagad, ami ráadásul folyamatosan változik, azzal azt kommunikálom, hogy valójában nem érdekel ki vagy, nem érdekel, hogy mit teszel, amíg nem zavarasz, addig maradhatsz. Ez még csak nem is együttélés, hanem egymás mellett való élés. Pedig ha nem vállalunk felelősséget a másikért (1Thessz 5:10), nem szeretünk igazán (Jn 15:12–13).

Ha nincs mély valódi kapcsolatunk a másikkal, akkor valóban nem tudjuk mélyen megsebezni egymást. Csak használjuk a másikat, mint egy tárgyat: érezhetjük vele kellemesen magunkat, de valódi mélységeket sohasem fogunk átélni, mert

nem engedjük be az életünkbe. Ez olyan, mint a haver és a barát közti különbség. Manapság már nem ritka az olyan párkapcsolat, ahol nem vállalnak felelősséget egymásért a felek, és csak addig vannak együtt, amíg jól esik. A közös bulik igen, a hétköznapi kötelezettségek nem. De ahogy vannak életre szóló barátságok, úgy vannak életre szóló házasságok is. És ahogy vannak haverok, ismerősök, akikre nem emlékezünk pár év múlva, ugyanúgy lehetnek olyan ex-ek is. Melyik a jobb tapasztalat?

Hogyan születtek életre szóló barátságok? Úgy, hogy közösen éltek át jót és rosszat, kellemest és kellemetlent. De ez nem változtatta meg az egymáshoz való viszonyukat, mert többre értékelték a kapcsolatot önmaguknál. Amikor valaki megmentette a társát a háborúban az élete kockáztatásával, akkor az a baráti kapcsolat tovább mélyült. Mi ki akarjuk kerülni a háborúkat, és közben arra vágyunk, hogy mélyüljön a kapcsolatunk. Mi nem akarjuk feláldozni az életünket, de azt várjuk, hogy a másik odaadja. Gyakorlatilag olcsósítjuk a kapcsolatainkat. Minél kevesebb befektetéssel minél nagyobb haszont akarunk. Ez már a párkeresésénél is közkedvelt elv lett: megcélzunk olyanokat, akikkel nem vagyunk egy kategóriában, mert csak azt nézzük, hogy számunkra ez mekkora nyereség és előrelépés lenne. Holott ezzel csak a felesleges sikertelenséget könnyeljük el, és saját magunkat korlátozzuk nem működő kapcsolatokra.

Walsch eszméje gyakorlatilag az antinevelés önmagunkkal szemben és másokkal szemben is. A nevelés arról szól, hogy segítünk másnak, hogy jobb döntéseket hozzon, hogy minőségibb életet éljen, aminek következtében másokra is ilyen hatással lesz. Ez olykor azzal jár, hogy nem a pillanatnyi kedvünk szerint döntünk, hanem figyelembe vesszünk más értékeket is, ehhez pedig önfegyelmet kell gyakorolni, és meg kell változni.

Walsch érdekes módon ezt a gyermekneveléssel kapcsolatban megfogalmazza (igaz egy olyan többszörös apaként, aki nem azzal a feleségével él, akitől bármelyik gyermeke is van): *„Szerintem érdemes arra ösztönöznie a gyereket, hogy ő maga hozza meg minden döntését. Ám világosan az értésére kell adni, milyen következményekkel járhatnak az egyes döntései, és ezt a legelső pillanatban el kell neki magyarázni, azaz akkor, amikor az adott döntés elé kerül, és azután is sokszor, amíg ön biztos nem lesz abban, hogy a lánya pontosan megértette ezeket a következményeket... Ez persze nem jelenti azt, hogy a szülők ne legyenek határozottak. Sem azt, hogy soha nem helyénvaló egy-egy önkényes döntés. A gyerekek olykor igenis rászorulnak arra a kényelemre, hogy a szülő hozza meg a döntést... Ha a szülők nem félnek efféle kijelentéseket tenni, és nem tartanak attól, hogy kiesnek a gyerek kegyeiből, akkor nagyfokú biztonságérzet alakul ki a gyerekekben, aki nemhogy kevésbé, hanem még jobban fogja szeretni a szüleit. Tisztában van vele, meddig terjed a mozgástere... Azok a gyerekek, akiknek maguknak kell kijelöl-*

*niük a viselkedési korlátaikat, sok esetben idegroncsok, feszültek, szeszélyesek...*⁶²

Ugyanakkor azt mondja, hogy mi mindig aszerint döntünk, ami jól esik. Ha eszerint kezdünk élni, akkor viszont nem fejlődnek ki bennünk a következő értékek, amiket mindannyian szeretünk megtapasztalni másoktól: szeretet, öröm, békesség, türelem, szívesség, jóság, hűség, szelídség, önuralom. Nyilván, amikor mi következünk a sorban, akkor nem szeretjük, ha valaki bevág elénk, mert éppen úgy tartja kedve, hogy nem veszi figyelembe a sorbanállás társadalmi konvencióit. Walsch szerint ilyenkor szeretni kell a másikat és engedni, hogy folytassa, amit elkezdett. Mi van, ha más látva ezt, megismétli mielőtt oda tudnánk lépni a pulthoz. Walsch elmélete szerint (mert ez gyakorlatba nem működik sokáig) megint szeretetben engednünk kell. Egy idő után azok, akik mögöttünk állnak, látják, hogy ha így megy tovább soha sem fognak sorra kerülni, tehát ők is hasonlóképpen fognak eljárni, vagy fenyíteni kezdik a szemtelenkedőket. Ebből a kis hétköznapi esetből akár komolyabb verekedés és káosz is keletkezhet. És ez még csak a sorbanállásról szólt. Mi van azokkal a komolyabb erkölcsi és társadalmi kérdésekkel, amiket Walsch istene feszeget. Biztos az a jó nekem, ami a másiknak is?⁶³ Biztos azzal fejezem ki a legjobban saját magamat, ha soha nem mondok nemet semmire? Valakinek igen. Annak, aki nem építeni, hanem rombolni akar. Annak, aki szeretné a rossz döntést, a bűnt megnemtörtétté tenni⁶⁴.

Nagyon egyszerű: az ember eredendően bűnös gondolkodása nem szülhet mást, csak bűnt, ha nem hagyja magát Isten által kiigazítani, hanem ő próbálja kiigazítani Istent, azáltal, hogy azt, ami nem tetszik neki Istenből, figyelmen kívül hagyja (nem kíván megtérni bűneiből), és csak arra figyel (azt tartja szeme előtt), hogy Isten mint szerető Isten mennyire szereti (megtért) gyermekeit. Az ilyen ember a felelősséget nem veszi fel, csak a jutalomért nyújtja a kezét, mert az szerinte neki alanyi jogon jár. De Isten nem automata, nem egy személytelen erő, aki gondolkodás és értékítélet nélkül mindig annyit ad (vagy többet), amennyit éppen kérnek, és annyiszor (vagy többször), amennyiszor csak kérnek. Ha így lenne, akkor az lenne a legáldottabb, aki mindig csak kér, de nem ezt látjuk a valóságban.

Tehát ha az ember istenképe torz, mert leginkább saját (bűnös, óemberi) képére formálta, akkor szükségszerűen az élete is torz lesz. De ha az istenképe tiszta, mert a tiszta és büntelen Istent mutatja be, akkor az énképe és az élete is ehhez képest fog formálódni. Ha azt mondom, hogy Istenhez hasonlóvá lettem, de közben nem azt teszem, amit Isten tenne a különböző helyzetekben, hanem azt teszem, amit a Sátán, vagy bármelyik bűnös ember tenne, akkor hazudok magam-

⁶² Neale Donald Walsch: Kérdések és válaszok a Beszélgetések Istennel alapján, 170. old

⁶³ Egyébként a másiknak is az lenne a jobb, ha türelmet gyakorolna, és nem lépne ki a sorból, hogy bárkit megelőzzön. Sőt ez lenne a közösségnek is a legjobb.

⁶⁴ <http://www.apologia.hu/kritikak/konyvek/beszeltetesek-istennel-a-bunrol/>

nak, és hazudok a környezetemnek is. A magunknak való (ábrándozó) hazugság elaltatja a lelkiismeretet, és a tiszta gondolkodást gyengíti – egy idő után nem is tudunk jó döntéseket hozni. A környezetünknek való (ábrándozó) hazugság pedig hiteltelenné tesz minket is (nem leszünk igaz/valódi képei Krisztusnak) és megbízhatatlanná teszi a kereszténységet is (Zsid 12:14). Az evangélium erejét veszti (vagyis nem lesz látható az ereje: Róm 9:6–8, 1Kor 1:17–18, 2Tim 3:1–5), hogy másokra is hasson, és ezzel gyakorlatilag hosszú távon a kereszténységet legyengíti.

Walsch a saját cselekedeteiért nem vállalt felelősséget, azzal, hogy kijelentette, hogy nincsen bűn, így az egykori és a későbbi döntéseiért sem, ami viszont a kapcsolatait határozza meg:

„Áldottak az énközpontúak, mert ők már ismerik Istent!”⁶⁵

⁶⁵ Neale Donald Walsch: Beszélgetések Istennel, I/126. old